

"หลักสูตรผู้อบรมการขายวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร" รุ่นที่ 1

รองศาสตราจารย์ ดร.วีระพล. ทองมา อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นประธานเปิดการฝึกอบรม "หลักสูตรผู้อบรมการขายวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร" รุ่นที่ 1 กล่าวรายงานโดย รองศาสตราจารย์ ดร.พุดิสสรค์ เครือคำ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ 264 คน จัดขึ้นโดยความร่วมมือของ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ร่วมกับสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ณ ห้องแกรนด์วิวฮอลล์ 3 โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับการอบรมในครั้งนี้ มีระยะเวลาในการอบรมจำนวน 2 วัน จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1-2 เมษายน 2566 ได้มีการจัดแสดงนิทรรศการด้านบริการวิชาการ ของคณะผลิตกรรมการเกษตรและโครงการร้าน Q-Shop การแนะนำหลักสูตร การเรียนการสอนของคณะผลิตกรรมการเกษตร มีวิทยากรบรรยายหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 1) จรรยาบรรณสำหรับผู้ค้าวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรและการใช้สารกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัย โดย คุณปิยะพงษ์ พุทธา จากสมาคมการค้านักจัดกรรมเพื่อการเกษตรไทย
- 2) แมลง ไร สัตว์ ศัตรู และการป้องกันกำจัด โดยคุณวรวิษ สุตจริตรธรรมจริยางกูร จากสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

"ผู้อบรมการขยายวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร" รุ่นที่ 1

- 3) เทคนิคการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยคุณวรวิษ สุตจริตธรรมจรรย์ากร จากสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
  - 4) โรคพืชและการป้องกันกำจัด โดยคุณรุ่งนภา ทองเครื่อง จาก สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
  - 5) วัชพืชและวิธีป้องกันกำจัด โดยคุณปรัชญา เอกฐิน จากสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
  - 6) สูตรผสมของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยคุณสุกัญญา คาคง จากกองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
  - 7) การเกิดพิษของสารกำจัดแมลงและศัตรูพืช และการปฐมพยาบาล โดยนายแพทย์กิตติพงษ์ พนมยงค์ จากโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี
  - 8) สารควบคุมการเจริญเติบโตพืช (plant growth regulators) โดยคุณปาริชาติ พจนศิลป์ จากสถาบันวิจัยพืชสวน
  - 9) พระราชบัญญัติวัตถุอันตรายพ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยคุณอนรรค อุปมาลี จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1
  - 10) โครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-shop) โดยคุณธนศวรรร์ สีระแก้ว จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1
  - 11) มาตรการควบคุม ตรวจสอบ กำกับ ดูแล วัตถุอันตราย ปุ๋ย และพันธุ์พืช โดยคุณธนศวรรร์ สีระแก้ว จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1
- จากนั้น เป็นการสอบประเมินโดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมวิชาการเกษตร ผู้ที่สอบผ่านการประเมินดังกล่าวสามารถนำไปต่อใบอนุญาตตามมาตรฐานของกรมวิชาการเกษตร

ลงพื้นที่สำรวจห้องในอาคารสมเด็จพระศรีนครินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.พุดิสสรค์ เครือคำ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร อาจารย์วินัย แสงแก้ว รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธีระ เหมฮึก ผู้ช่วยคณบดีฯ ลงพื้นที่สำรวจห้องในอาคารสมเด็จพระศรีนครินทร์ (ศูนย์กล้วยไม้และไม้ดอกไม้ประดับ) เพื่อปรับปรุงสำหรับใช้เป็นห้องพิพิธภัณฑ์กล้วยไม้ไทย ศ.ดร.ระพี สาคริก ห้องสำนักงานศูนย์ภายใต้ส่วนงานคณะผลิตกรรมการเกษตร ห้องรับรองสำนักงานคณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร ตามยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้

เทศบาลตำบลท่าผาศึกษาศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเห็ดป่า

นายสันต์ชัย มุกดา หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเห็ดป่าแม่โจ้ ต้อนรับและเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการเพาะเห็ดป่าและการเลี้ยงชันโรงในระบบนิเวศป่าร่วมกับแปลงเกษตร ให้กับบุคลากรเทศบาลตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง จำนวน 16 คน เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2566 ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเห็ดป่า คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

“การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตามเกณฑ์ ก.พ.อ. 2564”

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรนุช เจริญกิจ รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ เป็นประธานเปิดและเป็นวิทยากรบรรยายในโครงการพัฒนาศักยภาพสายวิชาการ ประจำปีงบประมาณ 2566 หัวข้อ “การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตามเกณฑ์ ก.พ.อ. 2564” คณะผลิตกรรมการเกษตร เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2566 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 2 อาคารรัตนโกสินทร์ 200 ปี คณะผลิตกรรมการเกษตร

ร่วมต้อนรับ Dr.Soulinhong Xaykosy จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รองศาสตราจารย์ ดร.พุดิสรรค์ เครือคำ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร และอาจารย์วินัย แสงแก้ว รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ร่วมต้อนรับ Dr.Soulinhong Xaykosy ,Acting President จาก Savannakhet University (SKU) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมคณะในโอกาสที่มาหารือความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2566 ณ ห้องอินทนิล ชั้น 2 อาคารสำนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เข้าร่วมโครงการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คน IT พบ คน QA”

อาจารย์ ดร.วงศ์พันธ์ พรหมวงศ์ ผู้ช่วยคณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของคณะฯ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเข้าร่วมโครงการ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้ คน IT พบคน QA” ซึ่งจัดโดยกองพัฒนาคุณภาพ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2566 ณ ห้องรวงผึ้ง ชั้น 5 อาคารสำนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้

นิคมสหกรณ์เชิงคำศึกษาดูงานการปลูกและสกัดสมุนไพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุภาส สังพาลี อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) วิชาเอกทรัพยากรป่าไม้และการจัดการ ได้ให้ความรู้ การคัดเลือกพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ของโรงเรียน และเทคนิคการตรวจวัดคาร์บอนในมวลชีวภาพของป่าไม้ เพื่อรองรับสังคมคาร์บอนต่ำ แก่ผู้อำนวยการ ครู และตัวแทนนักเรียนโรงเรียนวังชันวิทยา จังหวัดแพร่ ทั้งนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธีระ เข็มฮัก ได้ร่วมให้ความรู้พื้นฐานในการจำแนกพรรณไม้ การเก็บตัวอย่างสด และแห้ง เพื่อรวบรวมเป็นฐานเรียนรู้ของเยาวชนในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของครุศิริรัตน์ กิตติคู่ คศ. 1 ของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน) คณะผลิตกรรมการเกษตร ระหว่างวันที่ 18-20 เมษายน 2566

โครงการสืบสานประเพณีปีใหม่เมือง

“พิธีดำหัวผู้อาวุโสและอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้” ประจำปี ๒๕๖๖

รองศาสตราจารย์ ดร.พุมิสรรค์ เครือคำ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร พร้อมด้วยผู้บริหารและบุคลากรคณะผลิตกรรมการเกษตรเข้าร่วมโครงการสืบสานประเพณีปีใหม่เมือง “พิธีดำหัวผู้อาวุโสและอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้” ประจำปี ๒๕๖๖ ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๖ ณ อาคารแพฟิชั่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดแห่เครื่องดำหัว การประกวดกลาบ และส้มตำลีลา ซึ่งคณะผลิตกรรมการเกษตรได้รับรางวัลที่ ๒ การประกวดแห่เครื่องดำหัว

โครงการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมล้านนา ปีใหม่เมือง คณะผลิตกรรมการเกษตร

รองศาสตราจารย์ ดร.พุมิสรรค์ เครือคำ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร เป็นประธานเปิดโครงการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมล้านนา ปีใหม่เมืองประจำปี ๒๕๖๖ กล่าวรายงานโดยอาจารย์ ดร.วงศ์พันธ์ พรหมวงศ์ ผู้ช่วยคณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ ณ อาคารรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี คณะผลิตกรรมการเกษตร โดยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ ทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ จำนวน ๕ รูป พิธีดำหัวคณบดีและผู้อาวุโส คณะผลิตกรรมการเกษตร ปล่อยกล้วยไม้ไทย การแข่งขันแข่งขันกลาบ จอผักกาด และส้มตำลีลา

หลักสูตร Non-Degree/Degree โครงการพัฒนาและผลิตกำลังคนของประเทศ

เพื่อรองรับนโยบาย Thailand ๔.๐

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พาวิน มะโนชัย รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นประธานเปิดการระดมความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตร Non-Degree/Degree โครงการพัฒนาและผลิตกำลังคนของประเทศ เพื่อรองรับนโยบาย Thailand ๔.๐ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา นาทเวศร์ เป็นผู้กล่าวรายงาน โดยมีคณาจารย์ของคณะผลิตกรรมการเกษตรที่เกี่ยวข้องร่วมงาน เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๖ ณ ห้องดอยสุเทพ ๑ โรงแรมแคนทารี ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่

โครงการอธิการบดีและผู้บริหารพบบุคลากรคณะผลิตกรรมการเกษตร

รองศาสตราจารย์ ดร.พุดิสสรค์ เครือคำ คณบดีคณะผลิตกรรมการเกษตร กล่าวต้อนรับ อธิการบดี ผู้บริหารมหาวิทยาลัย แม่โจ้และบุคลากรของคณะผลิตกรรมการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการ อธิการบดีและผู้บริหารพบบุคลากรคณะผลิตกรรมการเกษตร จากนั้น คณบดีฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานของคณะผลิตกรรมการเกษตร ให้กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้รับทราบ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖ ณ อาคารพืชศาสตร์และเทคโนโลยี(อาคารเพิ่มพูล) คณะผลิตกรรมการเกษตร

คณะดูงานโรงงานผลิตไม้ครบวงจร และสวนวนเกษตร จากเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดแพร่

ระหว่างวันที่ 23 เมษายน – 1 พฤษภาคม 2566 ด้วยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุภาส สังข์ปาลี อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) เป็นผู้เชิญชวนผู้นำคณะชาวเวียดนาม จำนวน 6 คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการด้านการเกษตรของจังหวัดท้ายเหวียน และตัวแทนเกษตรกร เข้าร่วมการฝึกอบรม/ดูงาน หลักสูตร การจัดการสวนป่าและวนเกษตร (Forest plantation management and Agroforestry) ณ ศูนย์วนวัฒนวิจัยที่ 6 กรมป่าไม้ จังหวัดนครราชสีมา และโรงงานผลิตไม้สวนวนเกษตร จังหวัดแพร่

ในการนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธีระ เหมฮึก และอาจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรป่าไม้ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.แหลมไทย อาษานอก และอาจารย์ธิดิ วานิชดิถรณ์ ได้บรรยายเรื่องระบบวนเกษตรในเมืองไทย และนำคณะดูงานโรงงานผลิตไม้ครบวงจร และสวนวนเกษตรจากเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดแพร่

ผลิตฯ สาระ

วานิลลา...ความสุข ความหวัง การรอคอย

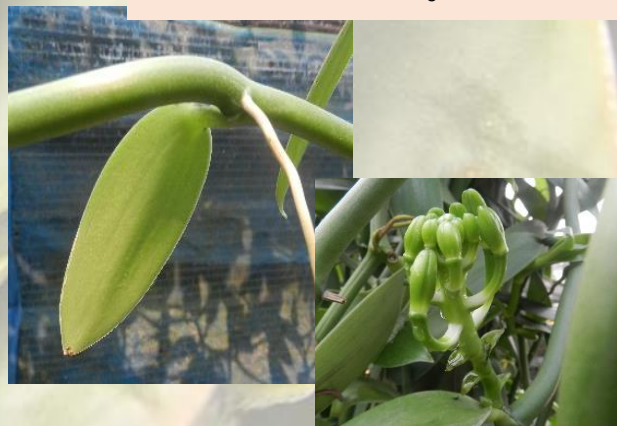
วานิลลา พืชกล้วยไม้มหัศจรรย์แห่งธรรมชาติ โดยทั่วไปแล้วเมื่อกล่าวถึงกล้วยไม้ ผู้คนส่วนใหญ่ก็จะนึกถึงไม้ดอกชนิดหนึ่งที่มีสีสันสวยงาม และรูปทรงที่แปลกแตกต่างกันไปตามแต่ชนิดพันธุ์ของกล้วยไม้นั้น ๆ แต่มีกล้วยไม้อยู่อีกชนิดหนึ่ง เมื่อเอ่ยชื่อแล้วบางท่านยังไม่ทราบว่ามันคือกล้วยไม้ เพราะเข้าใจว่ามันคือพืชประเภทเครื่องเทศ ที่ให้กลิ่นหอม สำหรับนำมาเป็นส่วนประกอบของไอศกรีม ขนม หรือแม้แต่อาหารเท่านั้น ด้วยลักษณะการเจริญเติบโตทางยอดที่เป็นเถาเลื้อยทอดยาวไปตามวัสดุยึดเกาะ จึงไม่น่าแปลกใจที่จะทำให้ผู้พบเห็นไม่เชื่อว่ามันคือกล้วยไม้ชนิดหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่บ่งบอกว่ามันคือกล้วยไม้ ก็คือ ลักษณะของกลีบดอกที่มีจำนวน 6 กลีบ และมีเส้าเกสรเป็นที่รวมของวงหรือชั้นเกสรเพศผู้และส่วนของเกสรเพศเมียเข้าไว้ด้วยกัน (อบฉันท, 2547)

วานิลลา (*Vanilla planifolia* Andrew.) คือชื่อเรียกของกล้วยไม้ที่มีลักษณะพิเศษนี้ วานิลลาเป็นกล้วยไม้ที่มีระบบ ราก อากาศ ออกตรงบริเวณข้อข้างโคนกาบใบ จำนวน 1-2 เส้น ซึ่งทำหน้าที่ดูดซับและลำเลียงน้ำ แร่ธาตุอาหาร พร้อมกับยึดเกาะถ้าเป็นรากที่อยู่ใต้วัสดุปลูกมักจะแตกแขนง ส่วนรากที่อยู่ด้านบนจะไม่พบการแตกแขนง ลำต้นจะเป็นแท่งกลมสีเขียวเข้มเป็นมันลำต้นบริเวณโคนลำใกล้ผิวดินค่อนข้างเล็ก และจะมีลำต้นที่ขยายใหญ่ขึ้น

เมื่อมีความยาวประมาณ 1.50 เมตร ใบ เป็นใบเดี่ยวออกบริเวณข้อ ใบอวบหนา รูปรี ปลายแหลม ขนาดกว้าง x ยาว ประมาณ 5 X 17 เซนติเมตร ใบสีเขียวเข้ม ไม่ทิ้งใบ ดอกออกเป็นช่อสั้นๆ ตามข้อตรงซอกใบ ดอกในช่อทยอยบานเป็นเวลานาน กลีบดอกค่อนข้างหนา สีเขียวปนเหลือง กลีบปากเป็นรูปปากแตรขอบปากหยัก ปลายกลีบปาก มีขนสีเหลืองอ่อน ดอกมีขนาดกว้างประมาณ 5 เซนติเมตร จะเริ่มออกดอกเมื่อต้นมีอายุได้ประมาณ 3 ปีขึ้นไป

ผลิตฯ สาระ

วานิลลา.....ความสุข ความหวัง การรอคอย

ฝัก เกิดจากดอกที่ได้รับการผสมมีลักษณะเป็นรูปแท่งยาว สีเขียว และสีเริ่มจางลงเมื่อมีอายุได้ประมาณ 6-8 เดือน

ความสุข.... ที่ได้ทำในสิ่งที่รักเฝ้าพุ่มฟักหิ้งอองงาม เจริญเติบโต ยืดยาว อวบอ้วน ใบเขียวใหญ่เป็นมัน ไร้โรค แมลงรบกวน

ความหวัง.....เมื่อเจริญเติบโตและถึงเวลาที่รอคอยจะผลิดอกให้ชื่นชม ความสวยงาม สีสนับ รูปทรง และกลิ่นหอมที่เ้ายาวน

การรอคอย....ฝักที่ได้รับการผสม เจริญเติบโตขยายขนาดฝัก และสุกแก่พร้อมเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้มาซึ่งฝักวานิลลาที่มีกลิ่นหอม และทรงคุณค่าในตัวของมันเองเป็นผลผลิตที่ธรรมชาติสรรสร้างให้แก่वलมนุษยทั้งหลายที่ชื่นชอบและหลงใหลในกลิ่นของวานิลลา ขอให้มีความสุขกับการตีมูลค่าในรสชาติของวานิลลา.....

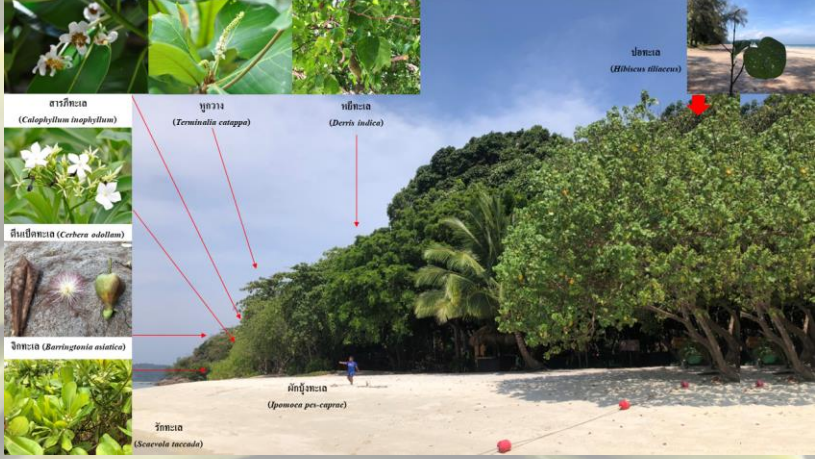
บทความโดย : นายสุรียัน จันตะมงคล
นักวิชาการเกษตร
คณะผลิตกรรมการเกษตร

สำหรับผู้สนใจต้นกล้าวานิลลาซื้อได้ที่กาด 2477 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์) สอบถามเพิ่มเติมได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 086-1848188

ผลิตฯ สาร

เที่ยวทะเลแบบเข้าใจระบบนิเวศของพรรณไม้

บทความโดย

ผศ. ดร.สุธีระ เหมฮึก และผศ. ดร.วิชญ์ภาส สังพาลี
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต
(เกษตรศาสตร์)

กระแสน้ำที่ค่อนข้างแรง ผ่นวกกับไอเค็มจากทะเล และสมบัติของดินเป็นปัจจัยรอง ความเป็นกรด-ด่างดินค่อนข้างเป็นกรดอ่อนถึงกรดจัด อินทรีย์วัตถุค่อนข้างน้อยจากการพัดของลม และการไหลของน้ำช่วงฝนตก ซึ่งส่วนใหญ่ป่าชายหาดมีอนุภาคขนาดทราย (sandy soil) เป็นหลัก ซึ่งส่วนหนึ่งกำหนดจากการผุพังย่อยสลายของภูเขาหิน และการผุพังของปะการัง ซึ่งการที่มีปัจจัยกำหนดแบบนี้ทำให้พรรณไม้ที่พบที่เป็นธรรมชาตินั้น มีการปรับตัวของสัณฐานวิทยา (morphological adaptation) เพื่อเอาตัวรอดในการเจริญเติบโต และการสืบต่อพันธุ์ตามธรรมชาติ เช่น การปรับตัวให้มีรากพิเศษ (adventitious roots) เช่น รากค้ำยัน (prop root) พยุงลำต้นในพื้นที่ดินทรายนุ่มหรือดินเลน รากท่อนลอย (pneumatophore root) ในพื้นที่น้ำท่วมถึง และรากพูกอน (buttress root) ในพื้นที่ที่ลมแรงหรือดินตื้น ลักษณะใบที่บางชนิดปรับตัวให้คล้ายเกล็ด (scale like) เช่น สนทะเล ใบมันวาว ไม่มีขน มีปากไม้ที่ท้องใบเพื่อลด

ฤดูร้อนแบบนี้ทุกคนต้องโหยหาการท่องเที่ยวชายหาดทราย เพื่อชมพระอาทิตย์ขึ้นหรือตกกลับน้ำทะเล เพื่อชดเชยความเหนื่อยล้า ผ่อนคลายความร้อนกันทั้งนั้น วันนี้ผู้เขียนจะพาทุกคนเข้าถึงระบบนิเวศของพรรณไม้ที่พบเห็นได้ตามพื้นที่ชายหาด เกาะแก่งหรือเนินทรายทั่วไปในประเทศไทย

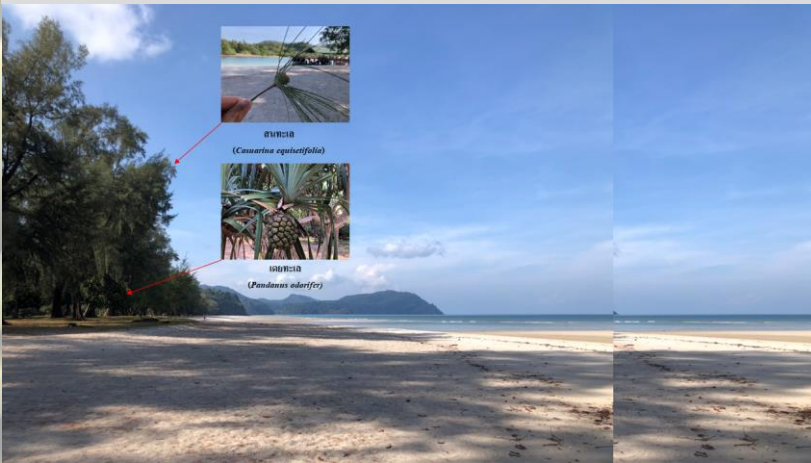
กรณีตัวอย่างนี้ผู้เขียนได้ร่วมทำการสำรวจระบบนิเวศชายหาดของทะเลอันดามัน จังหวัดตรัง ที่หลายคนใฝ่ฝันว่าต้องไปให้ถึงสักครั้งคือ หมู่เกาะเกตรา หมู่เกาะตะรุเตา และเกาะหลีเป๊ะที่กำลังนิยมของหมู่นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน

คำว่าชายหาด ถ้าตามคำจำกัดความของนิเวศวิทยาป่าไม้แล้ว ระบุว่าเป็นสังคมพืชป่าชายหาด (beach forest) โดยมีคำจำกัดความว่าเป็นสังคมพืชที่มีระยะห่างจากขอบทะเลลึกเข้าไปแผ่นดินไม่เกิน 5 กิโลเมตรหรือสั้นกว่านั้น ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ เช่น ภูเขา เนินทรายที่ช่วยสกัดอิทธิพลของทะเลที่เป็นปัจจัยกำหนด (limiting factor) กล่าวคือ ป่าชายหาดจะได้รับอิทธิพลของปัจจัยหลักคือ สภาพภูมิอากาศ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตามที่สูงตลอดเวลา

ผลิตฯ สาร

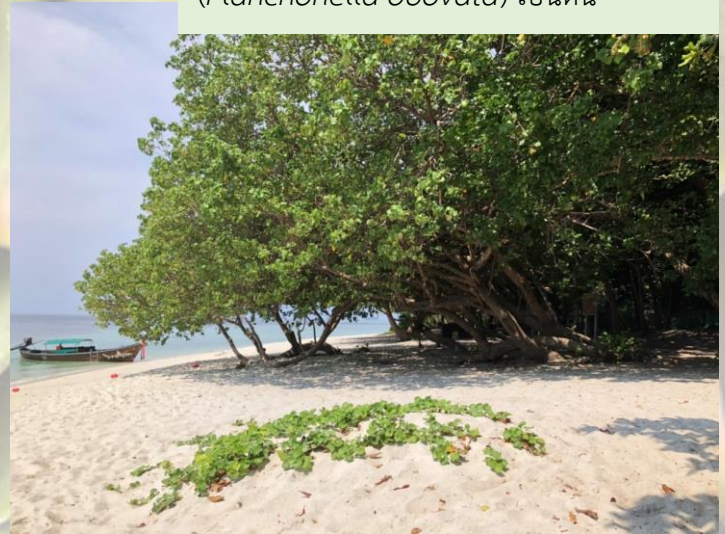
เที่ยวทะเลแบบเข้าใจระบบนิเวศของพรรณไม้

การคายน้ำ เป็นต้น โดยมีการศึกษาของ Marod et al. (2020) ที่ได้ศึกษาลักษณะเชิงโครงสร้างของพรรณไม้ป่าชายหาด ได้ยืนยันว่าแม้จะเป็นชนิด (species) เดียวกัน แต่เมื่อขึ้นอยู่ในระบบนิเวศต่างกันนั้น มีปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างกัน ลักษณะทางสัณฐาน และสรีรวิทยาของพืชมีความแตกต่างทางสถิติอย่างชัดเจน แม้กระทั่งความหนาแน่นของเนื้อไม้ (wood density) ต้นไม้ที่อยู่ด้านหน้าชายหาดจะมีความหนาแน่นของเนื้อไม้มากกว่าต้นไม้หลังชายหาดหรือในพื้นที่ที่มีปัจจัยแวดล้อมปกติ ตามอ่านได้ที่เรื่อง Association of Community-level Traits with Soil Properties in a Tropical Coastal Sand Dune

ปกติแล้วชื่อชนิดไม้ในป่าชายหาดนั้นเป็นข้อดีที่นักพฤกษศาสตร์ไทยได้ตั้งชื่อไทยเพื่อให้ผู้ศึกษาเรียนรู้ได้ง่าย เช่น การให้คำสร้อยต่อท้ายว่าทะเล ซึ่งเป็นถิ่นที่ขึ้นตามธรรมชาติ

ไล่ตั้งแต่ชายหาดนอกสุด จะพบสนทะเล (*Casuarina equisetifolia*) รักทะเล (*Scaevola taccada*) เตยทะเล (*Pandanus odorifer*) ผักบู่ทะเล (*Ipomoea pes-caprae*) โชนถัดมาจะพบจิกทะเล (*Barringtonia asiatica*) ตีนเป็ดทะเล (*Cerbera odollam*) สารภีทะเล (*Calophyllum inophyllum*) ปอทะเล (*Hibiscus tiliaceus*) โพทะเล (*Thespesia populnea*) และพรรณไม้อื่น ๆ ที่เป็นดัชนีบ่งบอกว่าคุณนั้นคือป่าชายหาด เช่น หูกวาง (*Terminalia catappa*) เสริม็ดแดง (*Syzygium antisepticum*) โกงกางเขา (*Fagraea ceilanica*) และ งาไซ (*Planchonella obovata*) เป็นต้น

ผลิตฯ สาระ

เที่ยวทะเลแบบเข้าใจระบบนิเวศของพรรณไม้

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นชื่อกลุ่มพรรณไม้เหล่านี้ คั้นหูพอสมควร หรือ คั้นตาคนในเมืองพอสมควร เป็นเพราะอะไร ??? ก็เป็นเพราะชนิดไม้เหล่านี้มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมมากจึงนิยมนำมาปลูกเสริมในสังคมเมือง สวนสาธารณะ หรือป่าในเมือง (urban forestry) ซึ่งพอนำมาปลูกในพื้นที่ในเมืองที่มีมลภาวะสูง แต่บำรุงด้วยการปฏิบัติของคนปลูกย่อมทำให้ต้นไม้กลุ่มนี้มีใบ ดอก ผลที่สวยงามกว่าระบบนิเวศเดิมพอสมควร การปรับตัวของพรรณไม้ป่าชายหาด ที่สามารถปรับเข้ากับสังคมเมืองที่มีความเครียดของปัจจัยแวดล้อมพอสมควรจะเข้าหลักการทางนิเวศวิทยาอย่างหนึ่งคือ กฎความทนทานทางนิเวศวิทยา (amplitude of tolerance) ซึ่งติดตามอ่านได้ที่ <https://www.khanacademy.org/science/biology/ecology/biogeography/a/tolerance-ranges-of-species>

ดังนั้น นิเวศวิทยาของพรรณไม้ป่าชายหาดหาดทรายที่เราพบนั้น มักแฝงไปด้วยความซับซ้อนของปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวกำหนดในการขึ้นอยู่กับของพรรณพืชนั้น ๆ และยังเป็นที่ยึดกันชายทะเล ด้านกระแสลม และการกัดเซาะของชายฝั่ง และเสริมชายหาดให้มีความสวยงามมากขึ้น ผู้เขียนหวังว่าทุก ๆ ท่านต่อไปเวลาไปเที่ยวทะเล อย่าลืมเพลิดเพลินกับการชมพรรณไม้ที่มีคำสร้อยบ่งบอกระบบนิเวศนี้นะครับ

รอบรู้.....ข่าวคณะผลิตกรรมการเกษตร

หลักสูตรฝึกอบรมผู้ควบคุมการขายวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร

(รุ่นที่ 2 วันที่ 1-2 กรกฎาคม 2566)

ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ค่าลงทะเบียน

1,800 บาท

(รับจำนวนจำกัด 200-250 คนเท่านั้น)

สิ่งที่จะได้รับจากการฝึกอบรม

1.เอกสารประกอบการอบรม

2.ใบประกาศนียบัตร(กรณีสอบผ่าน)

วิธีสมัคร..

1.ลงทะเบียนผ่านระบบออนไลน์

2.สมัครด้วยตัวเองที่งานบริการวิชาการและวิจัย คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ลงทะเบียนออนไลน์

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่.....สาขาวิชาอารักขาพืช คณะผลิตกรรมการเกษตร

Tel.0 5387 3700 , 090-3191993 , 0954476409

ขอเชิญบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการ

ส่งบทความเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

ภายใต้โครงการ

“หนึ่งคน หนึ่งบทความ”

1 Person 1 Paper.

ส่งได้ ตั้งแต่วันนี้ ถึง 30 กรกฎาคม 2566

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

งานบริการวิชาการและวิจัย โทร. 053-873-618

AP-MJU

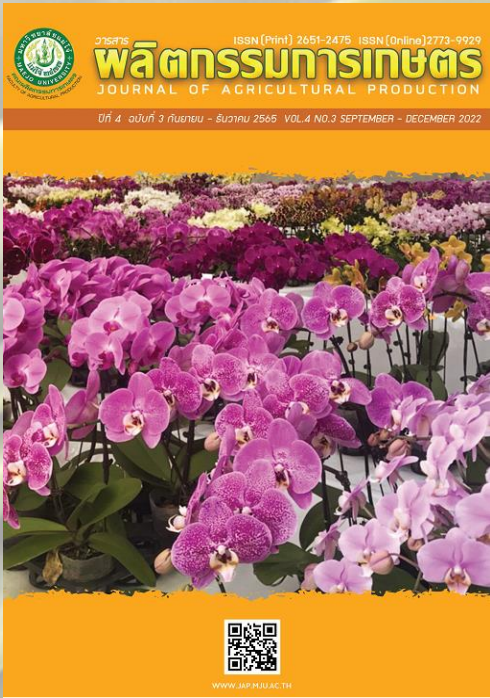
Newsletter

จดหมายข่าว

คณะผลิตกรรมการเกษตร
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ฉบับเดือน
เมษายน 2566

วารสารผลิตกรรมการเกษตร

วารสารผลิตกรรมการเกษตร หรือชื่อภาษาอังกฤษ Journal of Agricultural Production (JAP) เป็นวารสารที่มีผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer reviews) ตรวจสอบก่อนได้รับการตีพิมพ์ จัดทำโดยคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่รับบทความ วิชาการและวิจัยเพื่อตีพิมพ์ เผยแพร่เป็นระบบไตรมาส (ปีละ 3 ฉบับ) โดยฉบับที่ 1 ตีพิมพ์ประจำเดือน มกราคม-เมษายน 2564 แต่ละฉบับจะตีพิมพ์บทความไม่น้อยกว่า 8 เรื่อง บทความที่ตีพิมพ์ในวารสาร เป็นบทความวิชาการด้านการเกษตร เช่น พืชศาสตร์ ปฐพีศาสตร์ สัตวศาสตร์ ประมง ส่งเสริมการเกษตร อารักขาพืช เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว หรือสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรตีพิมพ์ ในรูปแบบ บทความวิจัยเต็มรูปแบบ (Full length article) โดยบทความดังกล่าว จะต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ ในวารสารอื่นมาก่อน บทความอาจจะเขียนโดยใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ แต่บทความจะต้องมีทั้งสองภาษาโดยบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารจะต้องส่ง

ในรูปแบบการเขียนตามที่กำหนด สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมในคำแนะนำการเตรียมต้นฉบับสำหรับตีพิมพ์ ในเว็บไซต์วารสารผลิตกรรมการเกษตร ทุกบทความที่จะตีพิมพ์ จะได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญ ในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่าน และเมื่อผ่านการประเมินแล้วกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ ในการตรวจแก้ไขเรื่องที่จะส่งพิมพ์ ตามที่เห็นสมควรและไม่รับพิจารณาต้นฉบับที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การตีพิมพ์ของวารสาร ในปัจจุบันวารสารผลิตกรรมการเกษตร มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการเผยแพร่บทความวิจัยและบทความทางวิชาการ 2 แบบคือ 1.แบบปกติอัตราเรื่องละ 3,500 บาท 2.แบบเร่งด่วน (fast Trak) อัตราเรื่องละ 7,000 บาท

ขณะนี้วารสารผลิตกรรมการเกษตร ได้ผ่านการรับรองคุณภาพ TCI 1 จากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (TCI) พ.ศ.2564-2567 ผู้สนใจส่งบทความตีพิมพ์ในวารสารผลิตกรรมการเกษตร สามารถติดต่อสอบถามได้ที่งานบริการ วิชาการและวิจัย ชั้น 2 อาคารรัตนโกสินทร์ 200 ปี คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ หมายเลขโทรศัพท์ 0-5387-3604 , อีเมลล์ : jap@mju.ac.th , เว็บไซต์ <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/japmju>

งานประชาสัมพันธ์ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
63 หมู่ 4 ต.หนองหาร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50290
โทรศัพท์ 053-873-611, 053-873-607 Fax 053-873-628

<https://ap.mju.ac.th/>